

Medzinárodná konferencia k SPP po roku 2020

Spoločná poľnohospodárska politika EÚ je jednou z najdôležitejších politík EÚ. Nastavuje rámec európskeho poľnohospodárstva a tým aj podmienky pre produkciu zdravých a bezpečných potravín produkovaných udržateľným spôsobom pre cca 500 miliónov spotrebiteľov. Poľnohospodári sa starajú o životné prostredie, pôdu, vodu, vzduch a biodiverzitu a táto plocha predstavuje 48 % celkovej výmery EÚ. Vidiecke oblasti sú domovom pre 55 % občanov EÚ.

Aktivity SPPK smerom k SPP

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora prikladá obzvlášť zásadný význam Spoločnej poľnohospodárskej politike po roku 2020. Svedčí o tom množstvo aktivít, ktorým sa SPPK intenzívne zaoberá od minulého roka: formulácia požiadaviek SPPK a komunikácia s partnerskými organizáciami V4 od januára 2017, Bratislavská deklarácia marec 2017, komunikácia s organizáciou COPA, presadzovanie požiadaviek na pôde EHSV, SPPK ako súčasť Konzorcia s ČR, propagácia stanovísk na národnej úrovni a v zahraničí. Momentálne poslednou veľkou aktivitou bolo zorganizovanie medzinárodnej konferencie v Bratislave, na ktorej sa prvého marca 2018 zúčastnilo približne 150 hostí. Spomenieme najmä ministerku pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Gabrielu Matečnú, vedúceho Zastúpenia EK na Slovensku Ladislava Mika, člena Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru Johna Brayena, vedenie Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory či členov zahraničných delegácií agropotravinárskych komôr krajín V4, Litvy, Bulharska a Rumunska.

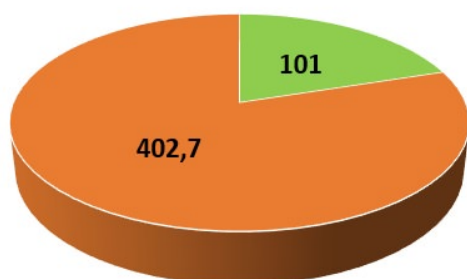

Bratislavská deklarácia bodovala

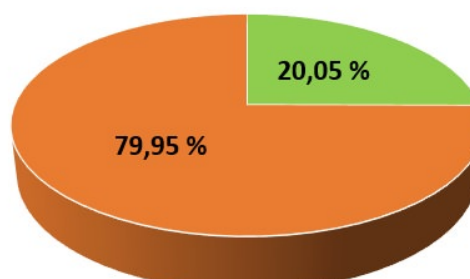
Program konferencie bol zámerne pripravený tak, aby počas nej účastníci získali ucelený obraz o pripravovanej Spoločnej poľnohospodárskej politike po roku 2020, a to z pohľadu samosprávnych agropotravinárskych organizácií siedmich krajín Európskej únie, Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Európskej komisie a Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru.

Bratislavská deklarácia nadobudla počas jedenástich mesiacov od svojho vzniku zásadný význam pre novo-pristúpené krajiny Európskej únie. Do dnešných dní ju totiž podpísali agropotravinárske samosprávy už desiatich krajín EÚ (Slovenská republika, Česká republika, Poľsko, Maďarsko, Litva, Estónsko, Lotyšsko, Rumunsko, Bulharsko, Chorvátsko). Sila tohto dokumentu je znásobená aj silným mandátom, ktorý predstavuje počet obyvateľov krajín podporujúcich tento dokument.

Počet obyvateľov v miliónoch

Počet obyvateľov v percentách

■ Počet obyvateľov členských krajín EÚ, ktoré podpísali Bratislavskú deklaráciu ■ Ostatné krajiny

Predseda SPPK Milan Semančík vo svojej prezentácii zdôraznil najmä prioritné body deklarácie. Spoločná poľnohospodárska politika má byť spoločnou politikou s rovnakými podmienkami pre poľnohospodárov vo všetkých členských štátoch EÚ, nedeformujúcou spoločný trh.

„Hovoríme o požiadavke na rovnakú úroveň výšky priamych platieb pre všetky členské štáty EÚ, o obmedzení výšky podpôr financovaných výhradne zo zdrojov štátneho rozpočtu ako aj stanovení limitu na spolufinancovanie programov rozvoja vidieka zameraných na poľnohospodárstvo zo štátneho rozpočtu. Ďalším bodom je nevyhnutná podpora pre oblasti s prirodzenými obmedzeniami, ktorá musí byť dostatočne financovaná bez toho, aby sa na tieto platby uplatňovalo stropovanie. Zavedenie stropovania a/alebo degresivity zníženia priamych platieb by malo byť pod kontrolou právomocí členských štátov. Degresivita platieb či už priamych, platieb na ANC oblasti, ale aj iných, je znevýhodnením poľnohospodárov. Rovnako požadujeme prijať na úrovni EÚ nové pravidlá zabezpečujúce udržateľný sektor poľnohospodárstva, spravodlivé ceny poľnohospodárskych výrobkov, včasné platby a pravidlá proti nekalým praktikám obchodných reťazcov,“ vymenoval najzásadnejšie požiadavky 10 agropotravinárskych samospráv v Bratislavskej deklarácii predseda SPPK Milan Semančík.

G. Matečná o Bratislavskej deklarácii a stropovaní

Ministerka pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Gabriela Matečná sa počas konferencie prvýkrát na verejnosti oficiálne vyjadrila k Bratislavskej deklarácii. Uviedla, že rezort je stotožnený s viacerými bodmi deklarácie. Za kľúčové témy považuje štyri zásadné oblasti z Bratislavskej deklarácie: konvergencia pre krajiny, otázka stropovania (pozícia MPRV SR je totožná s pozíciou Bratislavskej deklarácie – zásadne je proti stropovaniu), viazané priame platby na úrovni 30% (dnes je to 15%) a riešenie neprimeraných obchodných praktík reťazcov. „Ak s týmito témami uspejeme a vieme sa naozaj na nich zhodnúť s desiatimi krajinami, ktoré podpísali Bratislavskú deklaráciu, tak by to bola tá správna pozícia pre ďalšie vyjednávania,“ uviedla ministerka.

Podľa MPRV SR by sa parametre stropovania mali stanoviť na národnej úrovni. Zohľadňovať by sa mali národné špecifiká poľnohospodárskych sektorov (napr. národné odlišnosti v štruktúre fariem, štruktúre dodávateľov a odberateľov ako aj štruktúre ponukových vertikál). Vhodné zohľadnenie osobných nákladov pri stropovaní dokáže efektívnejšie oddeliť aktívne farmy (na základe produkcie a zamestnanosti) od menej aktívnych fariem.

Pri zohľadnení osobných nákladov by sa stropovanie v SR dotklo hlavne fariem, ktoré majú menší prínos pre rozvoj vidieka a zamestnanosť. Bez zohľadnenia osobných nákladov by prišli o priame platby rovnako aktívne a pre rozvoj vidieka veľmi prospešné farmy ako aj menej aktívne farmy, uviedla ministerka pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Gabriela Matečná.

Pohľad Bruselu

Ladislav Miko, vedúci Zastúpenia EK na Slovensku sa vo svojej prezentácii dotkol aj obzvlášť citlivej otázky - rozpočtu Európskej komisie. Na jeho definitívnu podobu bude mať zásadný vplyv odchod z Európskej únie významného prispievateľa do rozpočtu, akým Veľká Británia je. Finančné karty zamiešajú aj požiadavky na významné finančné vklady súvisiace s otázkou migrantov, ochrany vonkajších hraníc a celkovej spoločnej bezpečnosti.

Názory zahraničných delegácií

Poobedňajšia časť konferencie patrila všetkým šiestich zahraničných delegáciám agrárnych samospráv Českej republiky, Poľska, Maďarska, Litvy, Bulharska a Rumunska.

Kriticky sa na adresu súčasnej Spoločnej poľnohospodárskej politiky a aj súčasného stavu agropotravinárstva (nielen) v Českej republike vyjadril prezident Agrárnej komory Českej republiky Zdeněk Jandejsek. Podľa neho by mala byť EÚ konkurencieschopná v porovnaní s vyspelými štátmi vo svete a mala by koncentrovať výrobu. *„Národné rozpočty môžu doplniť cenu potravín. Ale ak chceme hovoriť o konkurencii v rámci sveta, tak sa musíme prebudiť. Nemôžeme na jednej strane hovoriť o zastupovaní a na druhej o investíciách. To spolu dokopy jednoducho nejde,“* uviedol Z. Jandejsek.

V následnej diskusii hovorili zahraniční hostia aj o nekalých obchodných praktikách a zneužívaní ekonomickej sily obchodnými reťazcami. *„Skryté podpory v starých krajinách EÚ a supermarkety zlikvidovali živočíšnu výrobu v našich krajinách. A keď k tomu prirátame zlé oševné postupy, nedostatok organickej hmoty v pôdy, devastáciu pôdy, tak sme svedkami stagnácie celého odvetvia,“* dodal prezident Agrárnej komory ČR.

Podľa prezidenta Združenia poľnohospodárskych výrobcov v Rumunsku Laurentiu Baciú sú za enormný rozmach ekonomickej sily obchodných reťazcov vinné všetky tie krajiny, ktoré povolili vstup nadnárodných reťazcov a nedali si prísne podmienky ochrany vlastných dodávateľov.

[Pozrite si fotogalériu --->](#)

Zasadnutie agrárnych samospráv krajín V4, Bulharska, Litvy a Rumunska

Velká mezinárodní konference k Společnej poľnohospodárskej politike pokračovala druhým dňom už samotným oficiálnym rokovaním krajín V4, Rumunska, Bulharska a Litvy, teda krajín Regiónu troch morí.

V úvode rokovania priblížili jednotlivé delegácie agropotravinárskych komôr situáciu na poľnohospodárskom trhu. Dominovali pohľady na ceny rozhodujúcich poľnohospodárskych komodít, na ceny komodít za živočíšnu výrobu s prihliadnutím na mlieko a ošípané (aj vo vzťahu k africkému moru ošípaných).

Zástupcovia siedmich poľnohospodárskych komôr hovorili aj o systéme riadenia rizík v poľnohospodárstve. Predseda SPPK Milan Semančík uviedol, že na Slovensku je táto oblasť naďalej nedoriešená. SPPK presadzuje vytvorenie Rizikového fondu, na ktorý poukazuje už roky a vďaka ktorému by mohli poľnohospodári a pestovatelia minimalizovať škody, ktoré dnes komerčné poisťovne nepoistujú. Naďalej tak otázky poistenia plodín ostávajú len na dobrovoľnosti samotných pestovateľov.

V ďalšej časti konferencie vystúpili zástupcovia spoločnosti Bayer so svojou prezentáciou.

Hlavnú časť konferencie predstavovalo rokovanie a následné podpísanie „Spoločného vyhlásenia poľnohospodárskych komôr krajín V4, Litvy, Bulharska a Rumunska o budúcnosti Spoločnej poľnohospodárskej politiky po roku 2020.“

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE POĽNOHOSPODÁRSKYCH KOMOR KRAJÍN V4, rozšírené o Litvu,

Bulharsko a Rumunsko o budúcnosti spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ (SPP)

Polnohospodárske komory krajín V4, Litvy, Rumunska a Bulharska vysielajú týmto vyhlásením jasné posolstvo do Bruselu, aká by mala byť podľa nich budúca Spoločná poľnohospodárska politika po roku 2020, aby bola spravodlivá, jednoduchšia a aby skutočne zaručila porovnateľné podmienky pre všetkých poľnohospodárov a potravinárov krajín EÚ.

Zástupcovia poľnohospodárov Vyšehradskej štvorky spolu so zástupcami poľnohospodárov Litvy, Bulharska, a Rumunska, zastupujúci poľnohospodárske komory "Regiónu troch morí", diskutovali o oznámení Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, ktoré bolo publikované 29.11.2017 pod názvom „Budúcnosť potravinárstva a poľnohospodárstva“.

Požadujeme, aby v SPP po roku 2020 boli rešpektované naše požiadavky, ktoré boli zakotvené v Bratislavskej deklarácii z 31. marca 2017. Zdôrazňujeme nasledujúce požiadavky a preto:

1. **ZDÔRAZŇUJEME** potrebu silnej SPP po roku 2020 s primeranými finančnými zdrojmi, aby sa zabezpečila ekonomická životaschopnosť našich poľnohospodárov a aby bolo možné naplniť hospodárske, environmentálne a sociálne rozmery udržateľnosti.
2. **TRVÁME** na zachovaní priamych podpôr, aby aktívni poľnohospodári, pre ktorých je poľnohospodárstvo hlavným zdrojom príjmov, boli hlavným beneficiantom SPP. Priame platby a najmä SAPS zabezpečujú stabilitu a likviditu pre poľnohospodárov. Dokázalo sa, že sú základom pre zabezpečenie trvalej udržateľnosti poľnohospodárstva a udržanie životaschopnej výroby potravín.
3. **TRVÁME** na tom, že spoločné finančné zdroje nemôžu byť nahradené vnútroštátnym spolufinancovaním.

4. ZDÔRAZŇUJEME, že obmedzenie priamych platieb by malo vychádzať z dobrovoľného určenia členských štátov.
5. ZDORAZŇUJEME, že nový spôsob poskytovania priamych platieb môže viesť k finančnému riziku v prípade neskorého schválenia strategických plánov Komisiou. ZDORAZŇUJEME, že v tomto prípade členské štáty potrebujú právnu záruku na nepretržité vyplácanie priamych platieb, aby sa zabránilo negatívnym dopadom, ktoré spôsobujú nedostatky priamej podpory.
6. S cieľom zabezpečiť efektívnosť alokovania zdrojov SPP dôrazne POŽADUJEME, aby sa posilnilo postavenie poľnohospodárov v potravinovom reťazci. Poľnohospodári sú dnes najslabším článkom reťazca napriek tomu, že znášajú najvyššie riziko.
7. ZDÔRAZŇUJEME potrebu udržania a navýšenia viazanej podpory, ktorá zohráva dôležitú úlohu pri udržiavaní poľnohospodárskych činností v citlivých sektoroch. Preto by sa táto platba mala zachovať a podporovať efektívnymi finančnými zdrojmi.
8. PODPORUJEME finančne silný a rôznorodý druhý pilier SPP. TRVÁME však na udržiavaní nenávratných investičných podpôr, ktoré sú kľúčovou hnacou silou šírenia inovatívnych technológií. ZDÔRAZŇUJEME, že refundovateľná podpora a iné finančné nástroje možno použiť iba ako doplnkové.
9. POVAŽUJEME za nevyhnutné stanoviť maximálnu výšku spolufinancovania II. piliera a zosúladenia rozsahu štátnej pomoci v rámci EÚ.
10. ŽIADAME, aby poľnohospodárom, ktorí hospodária v oblastiach s prírodnými obmedzeniami, boli vytvorené vhodné podmienky na hospodárenie. Akákoľvek úroveň degresivity by mala byť v kompetencii jednotlivých členských štátov.
11. PODPORUJEME potrebu poskytovania zvláštnej podpory pre malých poľnohospodárov.
12. UPOZORŇUJEME, že SPP by mala podporiť generačnú obnovu na všetkých úrovniach.
13. UZNÁVAME dôležitosť opatrení šetrných k životnému prostrediu v rámci SPP ako kľúčového prvku trvalo udržateľného poľnohospodárstva a riešenia prírodných zdrojov. Aby sme však dosiahli ciele udržateľnosti, navrhujeme, aby tieto opatrenia boli v rámci dvoch pilierov konzistentnejšie, menej zaťažujúce a flexibilnejšie.
14. Komory VYZÝVAJÚ európske rozhodovacie orgány, aby zabezpečili spravodlivú rovnováhu medzi potrebami poľnohospodárov a udržateľnosťou pri navrhovaní novej, modernej a zjednodušenej SPP.

Dokumenty na stiahnutie

- [Spoločné vyhlásenie krajín V4, Litvy, Rumunska a Bulharska_EN](#) (0.14 MB, PDF)